

Familiestichting Moret

Nieuwsbrief nummer 1, September 1992

EERSTE NIEUWSBRIEF

Dit is dan de eerste nieuwsbrief van de Familiestichting MORET. Het is de bedoeling dat er voortaan minimaal 2 x per jaar een nieuwsbrief verschijnt. Alphons en Jac. MORET hebben de redactie op zich genomen.

Met de nieuwsbrieven willen wij het contact tussen alle naamdragers en geïnteresseerden bevorderen. Uiteraard zijn de nieuwsbrieven er ook om u op te informeren over het wel en wee van de Familiestichting MORET, de ontwikkeling van activiteiten enzovoort.

In elke nieuwsbrief zal worden geprobeerd een stukje familiegeschiedenis op te nemen. Het streven is erop gericht daarvoor steeds een andere tak van de familie te kiezen, zodat elke tak aan de beurt komt. Tezijnertijd zullen deze stukjes ook worden verwerkt in het boek over het geslacht MORET in Nederland. Heeft u daarvoor aanvullingen of interessante stukjes familiegeschiedenis, dan zijn die uiteraard heel welkom.

Tenslotte willen wij ook familieadvertenties opnemen. Zulke advertenties, over geboorte, huwelijk, overlijden enz. zijn voor donateurs gratis. Opgave bij de redactie of het secretariaat van de stichting.

DE FAMILIESTICHTING MORET

Op 8 juli 1992 is, voor Notaris Kooijman te Rotterdam, de oprichtingsakte van de Familiestichting MORET gepasseerd. Daarmee is de stichting officieel. Inmiddels is de Stichting ook ingeschreven in het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Rotterdam en de Beneden-Maas, dossier nummer S 133110. Dat was op 15 juli 1992. Tezijnertijd ontvangen donateurs een kopie van de Statuten van de Familiestichting MORET. De Statuten omvatten 21 artikelen. Het doel van de stichting is vastgelegd in artikel 2 van de statuten, dat luidt:

**ARTIKEL 2 VAN DE STATUTEN VAN DE FAMILIE-
STICHTING MORET**

De stichting heeft ten doel:

- (a) het verrichten, doen verrichten en bevorderen van genealogisch onderzoek, zowel in als buiten Nederland, betreffende het geslacht MORET en het coördineren, documenteren en publiceren van de verkregen gegevens;
- (b) het lokaliseren, inventariseren en bekend maken van zaken die voor de geschiedenis van het geslacht MORET van betekenis zijn;
- (c) het verhinderen van het verloren gaan van de zaken bedoeld onder a en b;
- (d) De instandhouding en versterking van de banden tussen de leden van het geslacht MORET, ook van die in het buitenland;
- (e) het nemen van initiatieven voor de activiteiten die een bijdrage kunnen leveren tot het gestelde onder a, b, c, en d;

De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door:

- (a) te pogen boekwerken, archiefstukken en andere zaken welke van belang worden geacht voor de geschiedenis van het geslacht MORET, in eigendom, bruikleen of anderszins te verkrijgen, alsmede zorgen voor het beheer, de restauratie en het onderhoud van het door haar verworvene;
- (b) onderzoeken te doen instellen naar de geschiedenis van het geslacht MORET en zo mogelijk van tijd tot tijd bijzonderheden dienaangaande te publiceren;
- (c) en al datgene verder te verrichten, wat het bestuur ter bevordering van het doel van de stichting gewenst acht.

FAMILIEFOTO'S

FAMILIE-
ADVERTENTIES

DIPLOMA'S

KOOPCONTRACTEN

FAMILIEBIJBELS

ETC ETC

BEWAAR ZE A.U.B.

VERSLAG VAN DE BIJEENKOMST VAN DE FAMILIESTICHTING MORET OP 9 MEI 1992

door LEENDERT MORET

Op 9 mei 1992 werd de eerste bijeenkomst van de familiestichting MORET gehouden. De familiestichting organiseerde deze bijeenkomst om alle mensen die de naam MORET dragen te informeren over de doelstellingen van de stichting en om geïnteresseerden kennis te laten nemen van de eerste resultaten van het onderzoek naar het geslacht MORET in Nederland. Tevens werd de gelegenheid gebruikt om via de entree gelden fondsen te verkrijgen om de Notariële Akte van oprichting te financieren.

De bijeenkomst, gehouden in de Hogere Technische School te Rotterdam, werd bezocht door 115 mensen. Familieleden kwamen uit alle delen van het land en enkele

jaren niet had gezien weer te ontmoeten. Alhoewel de organisatie niet op een zo grote belangstelling had gerekend, viel de paniek mee. De aangekondigde lezing over de eerste generaties MORET in Nederland moest wel in de gehoorzaal van de school worden gehouden omdat de oorspronkelijk gekozen zaal daarvoor te klein was.

Nadat de aanwezigen koffie met koek hadden genuttigd, opende Leendert MORET de bijeenkomst met een welkomstwoord en werd het bestuur van de stichting voorgesteld. Ook werd kort aangegeven wat de bedoeling was van de bijeenkomst.

Daarna kwam de lezing van Alphons MORET. Alphons stelde eerst zichzelf voor en gaf daarmee gelijk

*Jacobus Moret voorzitter van
Autoschepen van de Vereniging
van de van Jacobus Moret
voorheen bekend op de Deltavla
vaak*

len hadden de gelegenheid aangegrepen om familieleden die men

in vogelvlucht aan hoe stamreeksen, genealogieën etc. in elkaar

zitten. Daarna volgde een gedetailleerd verhaal over de eerste generaties MORET in Nederland. Tenslotte werd nog ingegaan op de betekenissen en de vermoedelijke herkomst van de naam MORET.

Na de lezing was er gelegenheid tot vragen stellen en daarvan werd uitgebreid gebruik gemaakt. Bij de aanwezigen bleek behalve grote belangstelling ook dat een enkeling zich ook al verdiept had in de familiegeschiedenis.

Hierna was er in de docentenkamer gelegenheid tot onderling contact en konden individuele vragen worden beantwoord door het bestuur. Aan een aantal aanwezigen was reeds bij de entree een stamreeks uitgereikt. Van anderen was nog geen persoonsnummer bekend. Zij konden een ingevuld gezinsblad bij het computerteam omruilen voor een stamreeks. Het computerteam, uitgerust met 3 portable computers, draaide in hoog tempo stamreeksen uit met het Genealogie programma GD90. Het persoonsbestand van de familiestichting omvatte ongeveer 2800 personen en bijna alle aanwezigen konden worden getraceerd. Enkelen moesten helaas met lege handen naar huis, maar die zijn kort daarna nog per post verrast met een uitdraai, nadat hun gegevens waren ingebracht.

Bij de voorbereidingen voor de bijeenkomst was er van uitgegaan dat bij een bezoekersaantal van ongeveer 40 personen een ochtend van 10.00 to 13.00 uur ruimschoots voldoende zou zijn om het programma af te werken. Door de

grote belangstelling was de beschikbare tijd helaas te gering. Desalniettemin denken wij dat de bijeenkomst een succes is geweest. Inmiddels hebben zich meer dan 40 donateurs aangemeld.

Wij hopen aan een ieders verwachting te hebben voldaan. Heeft u nog specifieke vragen, stelt u die gerust maar liefst schriftelijk. Het is onze bedoeling om donateurs regelmatig in te lichten over ons onderzoek. Dit zal gebeuren met onze nieuwsbrief, waarvan dit het allereerste nummer is. Daarin zal steeds een ander onderdeel van de familie worden belicht.

Voor het bestuur van de familiestichting was de bijeenkomst een bekroning op het werk van ontelbare avonden in archieven en thuis in boeken en achter de computer. Uw belangstelling en massale opkomst maakten de bijeenkomst tot een succes, waarvoor onze hartelijke dank.

Tenslotte rest mij nog een aantal personen in het bijzonder te bedanken, te weten:

Gijsbert Egbert MORET, voor het beschikbaar stellen van de docentenkamer en gehoorzaal van de HTS te Rotterdam;

Henk MORET en het REFAJA Ziekenhuis voor het lenen van de computers;

Hans en Sjaan VERHOEF, Lenie VINKENSTEIN, Janny MORET-HAZEWINDUS en Martha MORET-BESEMER voor alle hulp en ondersteuning.

WIE HELPT?

D. Moret uit Oude-Tonge heeft tijdens de familiebijeenkomst op 9 mei j.l. een tweetal foto's gezien. Een foto van Arie Hendrikus MORET en zijn vrouw Martijntje VAN HERK en het gezin van Arie Hendrikus aan boord van het schip "Hoop op Welvaart". Wie kan hem aan een afdruk daarvan helpen?

Gaarne reactie aan:
D. MORET
Handelsterrein 2/A
3255 LD Oude-Tonge
tel. 01874-2635

HEEFT U OOK EEN OP-ROEP?

Met onze nieuwsbrief willen wij proberen de informatie uitwisseling tussen familieleden te bevorderen.

Heeft u een vraag of bent u op zoek naar iets wat met de familie MORET te maken heeft, laat het ons weten.

FAMILIEFOTO'S?

Wilt U familiefoto's opruimen? Gooi ze alstublieft niet weg. Als U achterop de namen zet (voor zover U die weet) kunt U ze altijd bij onze secretaris inleveren. We zullen ze goed bewaren.

OVER DE HERKOMST VAN ONZE FAMILIENAAM MORET

door Alphons Moret

De verklaring van familienamen berust vaak op vermoedens. Als iemand Visser heet, zegt men allicht: zijn voorvader zal wel een visser geweest zijn en daaruit ontstond natuurlijk de familienaam. Dat is ook niet onwaarschijnlijk. Maar nader onderzoek zou best kunnen aantonen, dat deze voorvader een hengelmaker

was, die woonde in een huis met een uithangbord met een visser erop. Veel familienamen zijn immers gebaseerd op uithangborden. De enige manier om de herkomst zeker te weten is terugzoeken van het heden naar het verleden. Bij de Moretten stranden we dan helaas (voorlopig) in Antwerpen in het begin van de zeventiende eeuw.

Hoe ouder de naam is, hoe moeilijker vaak de herkomst met zekerheid is vast te stellen. In dat opzicht is Moret ook een lastig geval. De familienaam komt al vroeg in Europa voor, bijvoorbeeld 1319 in Treyvaux (Zwitserland), 1340 in Brugge.

Bij Moret zijn in principe twee hoofdverklaringen aan de orde: naar een plaatsnaam of als bijnaam.

NAAR EEN PLAATSNAAM?

Bij de plaatsnaam komen behalve het bekende schilderachtige stadje Moret-sur-Loing bij Parijs nog een zestal plaatsjes in het Oosten van Frankrijk aan bod (Moret betekende hier waarschijnlijk grensplaats). Of wij en wanneer wij iets met die plaatsen te maken hadden is nog volstrekt onzeker.

Eén van de Antwerpse Moretten in de zeventiende eeuw, waarvan ik helaas nog geen familieverband heb kunnen aantonen, blijkt geboren te zijn in Piemonte (Noord-Italië). De naam kwam daar ook al lang voor. Het is natuurlijk niet onmogelijk dat deze Italiaanse Moretten oorspronkelijk uit Oost-Frankrijk kwamen.

We zullen het wel nooit weten, denk ik dan. Maar de naam blijft je boeien. Het kan namelijk ook heel goed een bijnaam geweest zijn.

WAS HET EEN BIJNAAM?

Moret betekent Moortje. In heel Europa komt de bijnaam "De Moor" of wat daarvan afgeleid is voor. Bijvoorbeeld:

In Nederland: Moor, Moriaan, Zwart; in Duitsland: Mohr, Möhrke (dus de Duitse vorm van Moret), Schwartzkopf; in Engeland: More, Morey, Black; in Frankrijk: More, Moret, Maure, Moreau, Noiret; in Italië Moro, Moret, Moretti, Moretto, Nero; in Spanje Moro, Moret, Moretto.

Soms zal het naar een uithangbord geweest zijn waarop een Morenkop stond. Maar vaak naar het uiterlijk.

Waar ging het dan om, vraagt men zich af: om de donkere huidskleur, om de haarkleur zwart, of om zwart kroeshaar? Misschien soms het ene, soms het andere. Iemand met de bijnaam de Moor of iets dergelijks moet zich wel duidelijk onderscheiden hebben van de toch niet bepaald blonde zuiderlingen in Europa. Hij zal uiterlijk op de een of andere manier een Noord-Afrikaanse indruk gemaakt hebben. Want eeuwen-

lang is het begrip Moor vrij vaag gebruikt voor Noord-Afrikaan. Men dacht kennelijk vooral aan negroïde typen. Denk maar aan de morenkop in zovele wapens en de Moriaan op uithangborden. Negroïde kenmerken ben ik overigens in onze familie nog niet tegengekomen. Arabische, Berberse mischien? Het kan zijn. Het gitzwarte haar van een aantal familieleden is mij wel opgevallen.

Dat er veel Noord-Afrikaanse typen in landen als Italië en Spanje waren is begrijpelijk. Tussen de Zuid- en de Noord-kant van de Middellandse zee is al in de oudheid veel contact geweest. Noord-Afrikaanse steden hadden beroemde bibliotheken. De beroemde kerkvader Augustinus begon zijn opleiding in Noord-Afrika. En lange tijd is het houden van "Moorse" bedienden bij rijke families in Europa in gebruik geweest. Men denke aan de prachtige portretschetsen die Rubens heeft gemaakt van een van zijn bedienden. Ook Rembrandt portretteerde prachtig zo'n type. Ook die mensen kunnen aangeduid zijn met "de Moor" of "ortje".

ISLAMITISCHE HERKOMST?

Bij Moor dacht men vaak niet aan godsdienst. In de Statenvertaling

van 1619 staat (in Handelingen 8) het verhaal van de Moorse kamerling (een jood die bekeerd wordt tot christen). Men vertaalt dit nu als ethiopische eunuch.

Het begrip Moor verbonden met de Islam komt vooral in Spanje voor. Er kunnen dan ook families Moret geweest zijn, die hun naam kregen toen het Islamitische Spanje van de Middeleeuwen (denk aan het Alhambra bijvoorbeeld) geleidelijk door de christen-koningen werd veroverd. Het zou dan een soort minachtende bijnaam zijn vanuit de christenen: kleine Moor! Die naam zou dan als geuzennaam door zo'n familie behouden zijn als zij emigreerden (vluchtten) naar andere delen van Spanje of naar Frankrijk of naar Vlaanderen, als de vervolging van de Islam daar minder was. Er zijn heel wat van die emigranten geweest in de loop der eeuwen. Tot nu toe wijst echter niets in Antwerpen op een dergelijk verband met Spanje.

Ook hier moeten we zeggen: we zullen het wel nooit weten, tenzij onderzoeken in Antwerpen ons verder terug zullen voeren.

BENT U AL DONATEUR? MET HET FORMULIER OP DE KEERZIJDE KUNT U ZICH AANMELDEN À F 20,- PER JAAR (MEER MAG NATUURLIJK OOK).
DONATEURS ONTVANGEN MINIMAAL TWEE MAAL PER JAAR EEN NIEUWSBRIEF EN KORTING OP HET TE PUBLICEREN BOEK EN OP TOEKOMSTIGE BIJEENKOMSTEN.

VRAAG

U kent waarschijnlijk de uitdrukking: Hij heeft heel wat op zijn kerfstok. Ze dateert uit de tijd dat schulden (bijvoorbeeld van borrels in een herberg) ingekerfd werden in een gespleten stok: de ene helft hield de herbergier, de andere hield de klant. Bij betaling werden de helften tegen elkaar gelegd en de kerven tegelijk weggesneden. Ik heb nooit zo'n stok in werkelijkheid gezien.

Mijn vraag: U wel? Wilt U mij dan laten weten waar?

(In onze familie komen herbergiers en herbergiersters verschillende malen voor - vandaar.)

Alphons Moret

VRAAG

Heeft iemand gegevens over PIETER MORET, "Fransman", gehuwd met Adriana Ariens, overleden te Rotterdam 1634 in het huis "De Witte Sluier"? Ik weet alleen dat hij eigenaar was van dit huis aan de Koestraat en een ander aan de Nieuwe Haven.

Alphons Moret

Nieuwsbrief MORET

DEZE NIEUWSBRIEF IS EEN UITGAVE VAN DE FAMILIESTICHTING MORET. ZIJ WORDT TWEE MAAL PER JAAR AAN DONATEURS TOEGEZONDEN. MINIMUM DONATIE F 20,--. OPGAVE BIJ DE SECRETARIS: AAD MORET - ERNST CASIMIR-STRAAT 24 3136 BB VLAARDINGEN TEL 010-4748460.

REDACTIE VAN DE NIEUWSBRIEF:

JAC. EN ALPHONS MORET - TOLLENSLAAN 9
3818 VG AMERSFOORT TEL 033-618382.

ONDERGETEKENDE, NAAM

ADRES

POSTCODE

WOONPLAATS

TELEFOON

GEEFT ZICH OP ALS DONATEUR VAN DE FAMILIESTICHTING MORET